

ח"כ חיים כץ, יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, בפגישה עם ראשי הלשכה:

"על הבנקים לקבל את עמלת הייעוץ הפנסיוני מהלקוחות ולא מהיצרנים"

כץ, אשר עמד בכנסת הקודמת בראש ועדת המשנה לענייני פנסיה של ועדת הכספים. **אודי כץ** (CLU), נשיא הלשכה, בירך את ח"כ כץ על עמדתו ואמר כי ועדת בכר, אשר גיבשה את הרפורמות בשוק ההון, שינתה את החלטתה הראשונה, לפיה הבנקים יקבלו את עמלתם שירותם מהלקוחות, בלחץ הבנקים. "על קברניטי משרד האוצר לבדוק הנעשה בכל מדינות העולם המתקדמות, בהן יועצים אובייקטיביים מקבלים את מלוא התמורה מהלקוחות. אם הבנקים בישראל הם אכן יועצים אובייקטיביים ראוי שהם יקבלו את תמורתם ממי שהם נותנים לו שירותי ייעוץ - מהלקוחות" אמר נשיא הלשכה בפגישה עם ח"כ כץ.

אובייקטיבי והוגן לטובת כלל ציבור העמיתים", אמר ח"כ כץ. הוא הוסיף כי "שאיפתי היא שענף החיסכון ארוך הטווח בישראל יתאפיין בשקיפות, בבהירות ובהוגנות. עלינו לנקוט במספר צעדים על מנת להוביל את הענף למצב שבו ציבור העמיתים ירגיש בטוח בנוגע לכספי החיסכון הפנסיוני שלו", וציין כי בכוונתו ליישם מספר מהלכים משמעותיים בתחום החיסכון ארוך הטווח בישראל לטובת ציבור העמיתים. כזכור, האחריות על נושא חיסכון ארוך הטווח, קופות הגמל וקרנות הפנסיה **עברה בהוראת ראש הממשלה**, בנימין נתניהו, מוועדת הכספים של הכנסת לידי ועדת העבודה הרווחה והבריאות, שבראשה עומד ח"כ חיים

"על הבנקים לקבל את עמלת הייעוץ הפנסיוני מהלקוחות ולא מהיצרנים" - כך אמר ח"כ חיים כץ (ליכוד), יו"ר ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, בפגישה עבודה שקיים ביום חמישי ה-25.6.09 עם ראשי הלשכה. לדבריו, ההוראה לפיה הבנקים יקבלו את עמלת הייעוץ הפנסיוני שלהם מהיצרנים, אינה מקובלת על דעתו ועלולה לפגוע בייעוץ האובייקטיבי אליו התכוון המחוקק. בכך הביע ח"כ כץ את התנגדותו למבנה הנהוג כיום במסגרת רפורמת בכר, לפיו הבנקים המעניקים יעוץ פנסיוני ללקוחות גובים את עמלת הייעוץ מהיצרנים הפנסיוניים (חברות הביטוח ובתי ההשקעות). "רק גביית עמלת שירות מהלקוח תבטיח ייעוץ

אביגדור קפלן, יו"ר "כלל ביטוח",

בטקס השקת התוכנית המשותפת ל"כלל ביטוח" ואוניברסיטת תל אביב:

"המדינה תהיה חייבת להרחיב את הטבות המס לחוסכים לטווח ארוך, כדי לעודד חיסכון כזה"

בעולם יותר אנשים מעל גיל 65 מאשר ילדים מתחת לגיל 5. עוד הוסיף כי בישראל המצב טוב יותר מהמוצע העולמי הצפוי הזה. יו"ר דירקטוריון "כלל ביטוח", **אביגדור קפלן**, התייחס גם הוא בדבריו לצורך בהערכות לעליה בתוחלת החיים ובהגדלת החיסכון הפנסיוני. לדבריו יש לעודד את הציבור לחסוך סכומי כסף נוספים לעת פרישה, מעבר לחסכון הפנסיוני הקיים ועל המדינה לעודד זאת באמצעות מתן הטבות מס למי שיחסוך לטווח ארוך גם באופן פרטי. באירוע החגיגי השתתפו ראשי האוניברסיטה, מנהלי "כלל ביטוח", נציגי הלשכה ועשרות סוכני ביטוח גדולים של החברה.

והכלכלית של תכנון פיננסי לטווח ארוך ותשמש כמוקד ידע לאיסוף ועיבוד מידע באמצעות סקירה מקיפה של הנעשה בארץ ובעולם. בתוך כך, העתידן, **ד"ר דוד פסיג**, מחבר הספר "צופן העתיד", צפה בדבריו בטקס ההשקה שינויים דרמטיים בעולם הפנסיוני. לדבריו מחקרים מלמדים כי לילדים שנולדים היום יש סיכוי לחיות עד טווח השנים 2140-2150. לשם ההשוואה תוחלת החיים הנוכחית במדינת ישראל היא גיל 78 לגברים ו-82 לנשים. לדבריו יחולו בעולם במאה ה-21 שינויים דרמטיים בעוצמתם ובקצב התפתחותם, ובין השאר בשנת 2020, בפעם הראשונה בהיסטוריה של המין האנושי, יחיו

ביום ראשון השבוע התקיים באוניברסיטת תל אביב טקס מיוחד, במסגרתו הושקה התוכנית האקדמית לתכנון פנסיוני וביטחון כלכלי חברתי מיסודה של **"כלל ביטוח" ואוניברסיטת ת"א**, אשר תחל בשנת הלימודים האקדמאית הקרובה. התוכנית המיוחדת נועדה להעצים את הידע בכל הקשור לחשיבות התכנון הפנסיוני, לקדם את נושא הביטחון הכלכלי חברתי והתכנון שלו ולהפיץ את הידע המצטבר לציבור הרחב. היא עוסק בנושא בטחון כלכלי ובטחון תעסוקתי בקרב הציבור ובקרב העוסקים בנושאים אלה, תאפשר להרחיב את הפעילות והידע בכל הקשור למשמעות האישית, החברתית

רון טוב, משנה למנכ"ל קבוצת הביטוח "מגדל", בכנס ועידת הסוכנים והיועצים הפנסיוניים ה-3: "כל מה שהבנקים גבו לקרן הפנסיה 'מקפת' במשך שנתיים, זה שעתיים גביה של 'מקפת'"

ומצבו כיום. "לפני עשר שנים לא היו אתרי אינטרנט, הציבור לא ידע איפה הכסף שלו נמצא". סגן שר האוצר, **יצחק כהן**, אמר בנאומו בוועידה כי "כולנו צריכים עכשיו לשלב ידיים, אנחנו במשרד האוצר, סוכני הביטוח, היועצים הפנסיוניים והגופים המוסדיים. יחד נעלה כולנו כיתה את שוק החיסכון הפנסיוני".

עוד הוסיף סגן השר כי האינטרס של כולם הוא לשפר את רמת הידע של כל השחקנים בשוק. "שוק בו רמת הידע של כל השחקנים הפועלים בו טובה יותר, יהיה תחרותי יותר, יציב יותר וגם יידע להתמודד טוב יותר עם משברים כלכליים ואחרים", דברי כהן. יצוין כי במסגרת דבריו החמיא הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון, **ידין ענתבי**, ליצחק כהן כסגן שר האוצר ואחראי על אגף שוק ההון, ואמר כי האגף בראשותו שמח על כך שכהן, המבין את שוק ההון וצרכי האגף, ממלא תפקיד זה בתקופה כה קריטית.

מעמדן של קופות הגמל בשוק החיסכון הפנסיוני, בין היתר באמצעות האפשרות לתת גם כסויים ביטוחיים. "המכשיר הזה צריך להיות שווה למוצרים האחרים ואז התחרות תעשה את שלה", דברי גרייב. בדיון אחר בוועידה הדף הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון, **ידין ענתבי**, את הביקורת על יישומה הלקוי של רפורמת בכר והבעייתיות בתחום הייעוץ הפנסיוני. ענתבי קבל על כך שבתחומי התשתיות הציבור מביין כי מדובר בתהליך ארוך וממושך, אך בכל הנוגע לעולם הפנסיוני הציפייה היא לתוצאות מהירות. "יש הבנה בציבור שפרויקטים בתחום הרכבת לוקחים זמן", אמר ענתבי, אך, לדבריו, בתחום החיסכון ארוך הטווח ההבנה הזו חסרה. ענתבי ציין כי יש הרבה התאמות שנדרשות ולוקח זמן להטמיע אותם. לדבריו יש התקדמות רבה מאד בשנים האחרונות, ולא ניתן כלל להשוות את המצב בו היה שוק ההון לפני עשר שנים

רון טוב, משנה למנכ"ל קבוצת הביטוח "מגדל", התייחס בוועידת הסוכנים והיועצים הפנסיוניים ה-3, שנערכה השבוע במכללה האקדמית בנתניה, בחסות "עדיף", לבעיות הקיימות בייעוץ בבנקים וכמות לקוחותיהם הנמוכה ואמר כי עד כה רק כ-44 אלף איש קיבלו יעוץ פנסיוני בבנקים. "כל מה שהבנקים גבו לקרן הפנסיה 'מקפת' במשך שנתיים, זה שעתיים גביה של 'מקפת'", דברי טוב. כמו כן, הוא התייחס לדמי הניהול בקופות הגמל והביע פליאה על כך שדווקא בקופות הללו, שהפכו למוצר מאד תחרותי בעקבות תקנות הניוד הפנסיוני, דמי הניהול עלו בצורה משמעותית, בעוד בקרנות הפנסיה וביטוחי המנהלים לא חלו שינויים בדמי הניהול. **רג'ואן גרייב**, מנהל מחלקת קופות הגמל באגף שוק ההון במשרד האוצר, התייחס בוועידה לכך שכמעט ולא נפתחו קופות גמל חדשות בשנה האחרונה ואמר כי משרד האוצר פועל לקידום

ומי לא בא? היועץ

המוסף לשבת - ידיעות אחרונות 26.6.09

התקשר היועץ, ואמר שלא יוכל להגיע ושהוא יתקשר שוב. עד שלשום, יום רביעי, אבדו עקבותיו של היועץ. ברביעי בערב הוא התקשר, התנצל שלא חזר קודם, הוא היה חולה, אבל הוא רואה שולדמן מתגורר לא רחוק מהבנק, ומציע שבמקום שהוא יבוא אל ולדמן - ולדמן יבוא אליו. למה? תמה ולדמן. היועץ הסביר שהמידע מצוי במערכות של הבנק, ושיש הרבה מידע שלא יוכל להביא איתו. ולדמן, המצוי היטב בתחום המחשבים, אמר שלמיטב ידיעתו רוב המידע זמין באינטרנט. נכון, הסכים היועץ, אבל המחשב הנישא שלו מוגן, והוא לא יכול להתחבר לאינטרנט כשהוא מחוץ לבנק. לא נורא אמר ולדמן, גם לי יש מחשב ואינטרנט. כן, אמר היועץ, אבל בסניף אוכל לתת לך ייעוץ הרבה יותר רציני. או במילים אחרות: בפרסומת מציעים לך יועץ עד הבית, ובטלפון מסבירים לך שלא כדאי לך. טוק טוק טוק, מי בדלת? כנראה שרק אסי כהן. היועץ מחכה לך בסניף.

והדוברת הזמינה אותו לפגישה עם יועץ בסניף הבנק. מה פתאום לבוא לבנק, התפלא ולדמן, הרי על פי הפרסומת אתם אמורים לבוא אליו הביתה. הדוברת הפנתה את תשומת ליבו של ולדמן לאינפורמציה, שנאמרת במהירות הקול בסיומה של הפרסומת, ולפיה השירות ניתן רק לבעלי משכורות של יותר מ-17 אלף שקלים לחודש. ולדמן אמר שזו לא בעיה, המשכורת שלו עונה על הדרישה. אבל הדוברת לא ויתרה. צריך שיהיה לך תיק השקעות של 100 אלף שקל, אמרה. בשלב הזה החליט שחר ולדמן לוותר, אמר תודה ושיהיה בהצלחה, והתכוון לנתק. רגע, אמרה הדוברת, וביקשה לבדוק משהו ולחזור אליו מאוחר יותר. בטלפון הבא הודיעו שאין בעיה, יבואו אליו הביתה בכל זאת, הוא רק נדרש לחתום על טופס, ולפיו ידוע לו שמתן ייעוץ בבית ניתן רק למי שסך הכנסותיו השנתיות עולה על 200 אלף שקלים ברוטו. אחרי כל זה נקבעה סוף סוף פגישה עם יועץ, שאמור היה להגיע ביום ראשון לביתו של ולדמן. אלא שבשעות הבוקר

אין הרבה פרסומות שמושכות את תשומת ליבנו ומתחבבות עלינו עד כדי כך שאנחנו מוכנים לצפות בהן שוב ושוב. כזאת היא הפרסומת החדשה של הבנק הבינלאומי, שמציעה לנו שירות עד הבית של יועץ השקעות. הפרסומת שובת לב בפשטותה, ובנויה כולה על הכריזמה המתפרצת של אסי כהן בתפקיד הפזמונאי הביישן, שמציג בפני הבנק את הג'ינגל שאמור לפרסם את השירות החדשני שהם מציעים לנו. "טוק טוק טוק, מי בדלת, זה אני היועץ", שר הפזמונאי ומלווה עצמו בקלידים מול עיניהם הנדהמות של נכבדי הבנק, "מי מי מי? תפתחי, מי? תפתחי, זה אני, מהבינלאומי". הפרסומת כל כך מדליקה, שהיא גרמה לשחר ולדמן, מהנדס תוכנה בן 29 מתל-אביב, להתקשר לבנק. אלא שהדובר מהצד השני לא מיהר לשלוח יועץ. הוא התעניין מה גודל תיק ההשקעות של ולדמן, האם הוא משקיע בחו"ל, ואם יש לו ניירות ערך זרים, והבטיח לחזור אליו בהקדם. ואכן, אחרי חמש דקות התקשרו מהמוקד,

ידין ענתבי: הגופים המוסדיים יחויבו בגיבוש תגמול לעובדיהם המבוסס על ביצועים ארוכי טווח

שנים לפחות, כדי ליצור מערכת תמריצים המעניקה משקל יתר לשיקולים ארוכי טווח בהשקעת כספים המיועדים לתקופת הפנסיה. בנושא חלוקת אופציות לבכירים, נדרשים הגופים המוסדיים לקבוע תקופת החזקה מינימלית של אופציות, כך שיינתן תמריץ להגדלת ערך החברה לטווח הארוך. ההוראות מסדירות גם את הליך גיבוש מדיניות התגמול בגופים המוסדיים. נקבע כי ועדת ביקורת תגבש מדיניות תגמול ותאשר אותה מול הדירקטוריון. בכדי להבטיח שהמדיניות אכן מיושמת בפועל, נקבע כי יופעלו תהליכי פיקוח על מדיניות התגמול וכי דירקטוריון הגוף המוסדי יפעל לאכיפת כל סטייה מן המדיניות.

על בסיס ביצועים בטווח הקצר, ללא התחשבות בסיכונים ארוכי טווח. מערכת תמריצים זו עודדה לקיחה מופרזת של סיכונים, עד כדי יצירת סיכון יציבותי למערכת הפיננסית העולמית. ענתבי מציע בטיטות החוזר מספר עקרונות מרכזיים על פיהם תגובש מדיניות התגמול. כך למשל, מוצע להתאים את מדיניות התגמול למצבו הפיננסי של הגוף המוסדי ולמטרותיו ארוכות הטווח ולשמור בחישוב התגמול על איזון הולם בין הבנוס לשכר הקבוע, על מנת למנוע מהגוף המוסדי נטילת סיכונים שאינה עולה בקנה אחד עם האסטרטגיה של הגוף המוסדי לאורך זמן. עקרון נוסף הוא חישוב בונסים על בסיס תקופה של 3

הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר, **ידין ענתבי**, פרסם השבוע טיוטת חוזר, שעניינה קביעת מנגנון תגמול לנושאי משרה ועובדים בחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה. הוראות החוזר מחייבות את הגופים המוסדיים לגבש מדיניות תגמול לעובדיהם, המבוססת על ביצועים ארוכי טווח ורמת הסיכון בה הם נוקטים. ממשרד האוצר נמסר כי טיוטת החוזר מפורסמת על רקע הסדרי תגמול בלתי הולמים במוסדות פיננסיים גדולים בעולם, שהינם אחד הגורמים ביצירת המשבר הפיננסי העולמי שפרץ במהלך שנת 2008. במסגרת הסדרי תגמול אלו חילקו הגופים הפיננסיים בונסים נדיבים

MDRT: גידול של כ-15% במספר החברים ב-2009

מאמצי גיוס החברים החדשים ל-MDRT ישראל, שנערכו בחודשים הראשונים של 2009, נשאו פירות: בתקופה זו הצטרפו 12 חברים חדשים לארגון, המונה כיום קרוב ל-100 חברים, כאשר הארגון העולמי מונה בסך הכל כ-25 אלף חברים ב-88 מדינות. **צביקה פורר**, יו"ר MDRT ישראל, ציין כי עלייה במספר כלל חברי המועדון העולמי ב-2009 נרשמה בישראל ובקפריסין בלבד, והיא הושגה בארץ הודות למאמצים הרבים שהשקיעו חברי הנהלת המועדון בישראל ובנכונותן של כל חברות הביטוח הגדולות לממן לחברים החדשים מחצית מדמי החברות השנתיים. כזכור, **אודי כץ** CLU, נשיא הלשכה, כמו גם מספר חברי הוועד המנהל, נענו בחיוב לקריאת הנהלת MDRT ישראל והצטרפו למועדון בתחילת השנה. הכנס האחרון של MDRT העולמי נערך באינדיאנפוליס ארה"ב, בעוד שהכנס הבא, ב-2010, יתקיים בוונקובר קנדה. לחברי המועדון בישראל צפויים מספר פעילויות קרובות, בהן המשך הפעילות האקדמית המיוחדת ל-MDRT, שתתקיים במהלך חודש יולי במלון קרלטון תל אביב, בחסות חברת "מנורה מבטחים".

אושרה תביעה ייצוגית נגד 4 חברות ביטוח בגין פרמיות בביטוח סיעודי

לא נאמר מפורשות כי קיים שחרור מתשלומי הפרמיה - הפרמיה תשולם כל עוד היא בתוקף וכתנאי להמשך תוקפה של הפוליסה. לטענתן, מתן פטור מתשלום פרמיות שקול לכיסוי ביטוחי נוסף, וכל עוד כיסוי כזה לא הוסדר באופן מפורש - הפרמיה תיגבה עד לפקיעת הפוליסה. השופטת, ציפורה ברון, קבעה כי לאור הוראות הדין ונוסח הפוליסות, החברות לא היו רשאיות להמשיך לחייב את המבוטחים בגין פוליסות ביטוח סיעודי אחרי קרות מקרה ביטוח. לדבריה, החברות לא ציינו בחוזה דבר על תקופת תשלום הפרמיה לאחר קרות מקרה ביטוח, וכן לא על האפשרות הניתנת למבוטח לבטל את חוזה הביטוח ולקבל החזר לכספו. השופטת הדגישה כי קיימת חובה על חברת הביטוח לנהוג בתום-לב מוגבר וכן חובת גילוי מוגברת, ולכן ראוי ונכון כי חברות הביטוח יפרטו בחוזה הביטוח בעניין תשלום הפרמיה לאחר קרות מקרה ביטוח. היא קבעה כי החברות הטעו את ציבור מבוטחיהן בכך שלא פירטו והדגישו כי גם לאחר קרות מקרה הביטוח, ימשיכו המבוטחים לשלם את הפרמיה.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב אישר תביעה ייצוגית בהיקף של 165 מיליון שקל נגד חברות הביטוח "דקלה", "כלל", "הראל" ו"מגדל", בעילה של המשך גביית תשלום בגין פוליסות ביטוח סיעודי אחרי קרות מקרה ביטוח במהלך תקופת תשלום תגמולי הביטוח - דהיינו לאחר שהמבוטח כבר מוגדר במצב סיעודי. עילות התביעה הן הפרת הוראות חוק הביטוח, הטעיה והפרת החובה לנהוג בתום-לב. בכתב התביעה נטען כי החל מהרגע שהמבוטח מוגדר במצב סיעודי - היה על החברות לחדול מגביית פרמיות או לחדול מניכוי או הפחתה של פרמיות מתגמולים המשולמים לפי הפוליסה. לדברי התובע, בפוליסת הביטוח הקבוצתית "ביטוח בריאות משלים לגמלאים", אין הוראה מפורשת המתייחסת לגביית דמי הביטוח לאחר קרות מקרה הביטוח, ואולם החברות המשיכו לגבות את מלוא תשלום הפרמיה החודשית או ניכו מתגמולי הביטוח החודשיים את סכומי הפרמיות. בכך, נטען, הקטינו החברות במידה ניכרת את תגמולי הביטוח והגדילו את רווחיהן. החברות טענו כי כל עוד

מצוקת האשפוז הסיעודי

מאת: צביקה אמיתי, יו"ר הוועדה לרווחה כלכלית

פנתה לחנן חפץ, איש ביטוח ותיק - מנכ"ל סביונים, ארגון אשר הוקם כתוצאה מסיפור אישי נוכח חוסר האונים ומצוקה בטיפול בסב חולה. חוסר הידיעה בנוגע לזכויות המגיעות לכל אזרח המדינה, אימת הבירוקרטיה, זמן ההמתנה הממושך לקבלת סיוע באשפוז סיעודי ועוד בעיות רבות נוספות - הובילו את מקימי הארגון לייסוד כשרות ללא תשלום לקשיש נזקק ולבני משפחתו בכל הקשור לזכויות המגיעות לו, הפניה וליווי לבית אבות מתאים.

חנן חפץ ייעץ מעתה (באישור הוועדה) לחברי הלשכה (וגם ישיג להם תגמול או הנחה מבתי האבות בעבור הפניה) לטיפול שבו מתמחה **סביונים (טל' חינם 1800222626)**.

* הנתונים המקצועיים נמסרו לוועדה ע"י מיכל פנקל

מטרתו רק **חיסכון בתקציב** בית האבות. קרי: חיסכון שיבוא על חשבון ועל גבו של הקשיש המאושפז, על חשבון בריאותו הרופפת מאליה ורווחתו שצומצמה גם כך נוכח תלאות החיים. פועל יוצא מהתנהלותו של האוצר (עם רוח גבית ממשרד הבריאות ושיתוף פעולה מפוקפק בנושא על גבם של הקשישים), הינו התדרדרות מכאיבה בשרות ובטיפול בקשיש, לצד קשישים ובני משפחות מיוסרים ומבולבלים, שאינם יודעים את נפשם נוכח המצוקה בשל מחלת ההורה/הקרוב (והרי רובם לא שעו לעצתו המלומדה של סוכן בטוח ומסיבות רבות ומגוונות לא רכשו ביטוח למקרה סיעוד). אם כבר ארע מקרה הבטוח ואין לכם או למי מהמבוטחים /או יקריהם ביטוח למקרה סיעוד, אמנם את ה"לא הנעשה" אין להשיב, אך **עדין קיימת תקווה ועזרה. ועדת הרווחה הכלכלית של הלשכה**

בארץ 18,000 מיטות לסיעודיים ותשושי נפש. אשפוז סיעודי היה "אמור" להיות חלק מחוק ביטוח בריאות ממלכתי. נקבע שהוא יכלל בחוק לכשהתנאים יבשילו (כלומר כשיהיה תקציב, כלומר אף פעם...). משמעות הכללת הביטוח בחוק: אשפוז סיעודי לכל נזקק בזמן סביר. למדינה אין תקציב וממנת אותו לפי חוק התקציב, כלומר לפי אפשרויותיה, כלומר רע! עד לפני שנה היה גידול של 400 אשורים בכל שנה. אך הגידול אינו מדביק הגידול במספר הזקנים בכלל ואת הגידול במספר "הזקנים מאוד" (+75), בפרט! משרד האוצר יצא בתוכנית המחייבת בתי אבות שמעוניינים לקבל קשישים זכאים לאשפוז סיעודי להשתתף במכרז שתכליתו אינה שיפור השרות לקשיש המאושפז חסר אונים במוסדות הסיעודיים, אלא

מבצע ב"הכשרה ביטוח":

30% הנחה לשנתיים על ריסקים למקרה מוות

חברת 'הכשרה ביטוח', פותחת במבצע ריסקים, שיימשך בין התאריכים 1.7-31.12.09, ובמסגרתו תעניק החברה **למבוטחים** הרוכשים ריסקים למקרה מוות, **30 אחוזי הנחה למשך שנתיים**.

מבצע זה מהווה ירית פתיחה לשורה ארוכה של מבצעי סוף שנה והטבות, שבחברת 'הכשרה ביטוח' החליטו להציע לרוכשים כבר עכשיו. בחברה מציינים השבוע כי זו רק תחילתו של תהליך וכי בתקופה הקרובה תכריז בהדרגה על מבצעים נוספים שהיא יזמת בתחום ביטוח החיים, שימשיכו עד סוף השנה.

שמעון מירון, סמנכ"ל, מנהל אגף ביטוח חיים ובריאות ב'הכשרה ביטוח': "בחברת 'הכשרה ביטוח' חושבים כל העת כיצד ניתן להוזיל את תעריפי הפוליסות ללקוחות, ומבצעים אלה מהווים ראייה לכך. על אף שמדובר במבצעים שיועדו במקור לסוף השנה, החלטנו להקדים ולהוציא אותם לאור כבר עכשיו, כדי שהלקוחות יוכלו ליהנות מההטבה המשמעותית הזו החל מהיום ועד תום שנת 2009".

פרדי רוזנפלד יחליף את אלי שמש בחברת "הראל"

בכיר ומנהל אגף תביעות בריאות וחיים ב"הראל" וכמשנה למנכ"ל "דקלה" חברה לביטוח, הוא מהנדס תעשייה וניהול בהכשרתו ומילא במשך ארבעה עשורים תפקידים שונים בענף הביטוח, מתוכם 22 שנה בביטוחי בריאות. **אלי שמש** ימשיך לכהן כסגן יו"ר דירקטוריון "דקלה".

פרדי רוזנפלד ימונה למשנה למנכ"ל "הראל ביטוח" ומנהל חטיבת הבריאות החל מה-1 בינואר 2010. הוא יחליף בתפקידו את **אלי שמש**, המכהן כיום כמשנה למנכ"ל וראש חטיבת ביטוחי הבריאות ב"הראל" וסגן יו"ר דירקטוריון "דקלה" חברה לביטוח. **פרדי רוזנפלד**, המכהן כיום כסמנכ"ל

נמשכת ההרשמה

להשתלמויות ולקורסי הכשרה לקבלת רשיון סוכן ביטוח פנסיוני, סוכן ביטוח כללי וסוכן ביטוח ימי

בהתאם למתכונת החדשה של ההכשרה

לקבלת מידע נוסף נא לפנות אל המכללה לפינוסים וביטוח טלפון: 03-6395820, פקס: 03-6395811

פעילות במחוזות ובסניפים

טיול לילי לירושלים - סניף השרון 23/7/09

טיול לילי לירושלים לחברי סניף השרון יתקיים: ביום חמישי 23 ביולי 2009, בשעה 15:00. מקום המפגש: מגרש החניה של קופ"ח מכבי ברח' הנצח 3, רמת השרון ליד משטרת רמת השרון. תודה לנותן החסות לטיול הלילי: **שגריר - פוינטר מערכות בע"מ**.
 15:00 - יציאה, וביקור במוקד שגריר - פוינטר ב-א.תעשייה חולון. בסיום האירוח יציאה לכיוון ירושלים. 17:00 - ביקור של כשעה וחצי במוזיאון בגין בירושלים, המשך סיור על חומות ירושלים משער יפו ועד שער ציון. 19:00 - סיור בעיר העתיקה / הרובע היהודי המתחדש, ביקור בכותל המערבי. 21:00 - ארוחת ערב במסעדת "ציון הגדול" בתלפיות. 24:00 - חזרה משוערכת לרמת השרון.

עלות משתתף חבר לשכה 40 ₪ (יש אפשרות להביא בן/בת זוג בתשלום)

כל הקודם זוכה !!! התשלום ייגבה ביום הטיול

נא אשרו השתתפותכם לתמר כהן במשרדי הלשכה: טל' 03-6396676 SHIVUK@INSURANCE.ORG.IL

16.7.09 - יום עיון ארצי - "דיויד אינטרקונטיננטל" בנושא פעילות הסוכן בעולם המשתנה

8.7.09 - מועצה ארצית

מפגש בוקר לחברי סניף חדרה

לשיקולי הכדאיות של חברות הביטוח. על הסוכן לערוך תוכנית עבודה עסקית ולשתף בהתלבטיותיו את מנהל הכספים, יועץ המס או רו"ח, על מנת שיעמוד במטלות הכספיות של פרנסת משפחתו. **מוטי קינן**, מנכ"ל הלשכה, שכיבד את המפגש בנוכחותו, עידכן את החברים בפעילויות הלשכה וענה על שאלות, בפורום של "בינינו לבין עצמנו". בין היתר, הועלו עניינים המטרידים את סוכני הביטוח ככלל וחברי סניף חדרה בפרט. את ישיבת המועצה הארצית הקרובה, שתתקיים ב- 8/7/2009, יארח הפעם סניף חדרה במלון דן קיסריה. חברי סניף חדרה מוזמנים.

- פוינטר, סיפר על פעילות חברתו ועל שיתוף הפעולה עם סוכני הביטוח. **יובל ארנון** הדגיש בדבריו, ש"אחוזים, הם לא העיקר בהכנסתו של סוכן הביטוח". שילוב נכון של עמלה ראויה, שימור תיק וכמות מספקת של מכירות מוצרי ביטוח רווחיים, הם אלה שבסופו של דבר יגרמו לסוכן הביטוח המנהל את עיסוקו - כעסק כלכלי- לגמור את החודש עם רווח סביר. תמהיל מוצלח הוא זה שיאפשר לסוכן ללכת למכולת עם כסף אמיתי ולא עם אשליות. ארנון, נאות לשתף מניסיונו רב השנים, את המשתתפים. ואף הדגיש, כי שיקוליו של הסוכן כבעל עסק, אינם זהים בהכרח

"עם אחוזים לא הולכים למכולת", זאת הבינו חברי הלשכה מסניף חדרה, שהתאספו ב"ביסטרו כרמל", שבזכרון יעקב למפגש בוקר מרתק. במפגש, שנערך בחסות פוינטר - שגריר, השתתפו כ-30 סוכני ביטוח אשר התפנו מכל עיסוקיהם והקדישו בוקר אחד לטובת חברותא ורכישת ידע. ארוחת בוקר מפנקת, הוגשה במסעדה, השוכנת במבנה מדהים, אשר שימש בעבר ביתו של מנהל יקבי "כרמל" ונבנה ב-1890 ע"י הברון רוטשילד. בתום הארוחה, פתח את האירוע **ראובן רפ**, יו"ר הסניף, במספר מילות ברכה. **שמעון גליל**, סמנכ"ל השיווק של שגריר

מפגש צהריים סניף חולון / בת ים

בתביעות צד ג' והמשך הפעילות מול הפיקוח לקביעת כללים מחייבים בטיפול בתביעות גם מצד חברות ההשכרה. **שלמה קשרו** סקר את פעילות הסניף וחברי הסניף קבלו טיטוט המפקח מחודש אפריל הדנה בתגמול מנותני שרותים. החברים ציינו שכפי שחברות הביטוח פועלות אזי גם הסוכנים צריכים לפעול, ועל הלשכה להמשיך ולפעול בנושא.

שגריר - פוינטר. סמנכ"ל השיווק של שגריר, **שמעון גליל**, התייחס לייעול עבודת הסוכנים מול שגריר ופוינטר. לשאלה מדוע חברת שגריר לא מאפשרת למכור תעודות שרות לנזקי צנרת ישירות ע"י הסוכנים ניתן היה להבין ששגריר מעדיפה לקיים את שיטת השייווק באמצעות חברות הביטוח. מנהלת המח' המשפטית בלשכה, עו"ד **מיכאלה ייגר**, התייחסה לטיפול

במפגש צהריים של סניף חולון ובת-ים שהתקיים ב-16 ליוני סקר **רם אמית**, מנהל המחלקה המקצועית בלשכה, את הפעולות להרחבת השרותים המקצועיים של הלשכה לסוכנים. מדובר בשדרוג מתמיד של אתר הלשכה. בין היתר, תוכנה להפקת מסמך הנמקה באופן יעיל. כמו כן השגת הסדר לביטוח חיים ואובדן כושר עבודה לחברי הלשכה ובני משפחתם. המפגש התקיים בחסות:

בעין משפטית

מאת: עו"ד ג'ון גבע, היועץ המשפטי ללשכה

מינוי מוטבים ורישום בצוואה - מה גובר על מה?

או כספים שנצברו בקופת גמל, ובכלל כספים "שיש לשלם עקב מותו של אדם...", כפי שמורה סעיף 147 לחוק הירושה, כך שלא ישולמו למוטב מוגדר כלשהו, אולם לשם כך יש להודיע כאמור לגוף המוסדי הרלוונטי (ובמקרה דנן, היה על המנוח להודיע ל"הפניקס").

האם ניתן להסתפק בהודעה לחברת הביטוח אודות הצוואה לאחר מות המבוטח, כפי שנעשה כאן? בעניין זה פסק בית המשפט, שכלל יש להודיע כאמור במועד ההתקשרות עם חברת הביטוח, אך אם הצוואה נכתבה לאחר מועד ההתקשרות, ההודעה עליה צריכה להימסר טרם המועד המזכה. בהילכת פישר אף ציין בית המשפט העליון נוסח מתאים להודעה כאמור: **"הסכומים שיש לשלם עקב מותי יועברו לעיזבון"**.

בית המשפט הדגיש, בנוסף, את הצורך להודיע כאמור מראש, בטרם קרות המקרה המזכה - כדי שביטול זכותו של המוטב לא יתגלה לראשונה רק לאחר פטירת המבוטח - כפי שמורה סעיף 36(ב) לחוק החוזים. כן הפנה בית המשפט לפסק הדין בע"א 5408/90 מילשטיין נ' אקווה, שם נפסק כי התניה על הכלל הקבוע בסעיף 147 לחוק הירושה, חייבת להתבצע בהודעה מראש ועל אתר לגוף המוסדי הרלוונטי.

לפיכך התביעה נדחתה, ונפסק שקביעת זכאותו של הבן לכספי הפוליסות בצוואה בלבד, מבלי שניתנה על כך הודעה מראש ל"הפניקס", אינה תקפה, והזכאות לכספים אלה תיקבע על פי קביעת המוטבים שמונו בפוליסות.

מה ניתן ללמוד מפסק הדין?

לקביעת מוטבים בפוליסות חיים, קופות גמל וקרנות השתלמות, אשר הסכומים הנחשבים בהן משולמים רק במקרה פטירת המבוטח/החוסך, חשיבות רבה.

משמע, על סוכן הביטוח העורך ללקוחו פוליסה או מתווך לו מוצר פינוסי, לוודא היטב מה רצונו לגבי תשלום הכספים לאחר מותו. כמו כן חשוב ליידע את המבוטחים/חוסכים שאם ברצונם לבצע שינוי כלשהו בדבר זכאותם של המוטבים שמינו, יש לבצע שינוי זה בהודעה כתובה לחברת הביטוח / הגוף המוסדי, ולא להסתפק ברישום בצוואה.

הבת התנגדה בעבר למתן צו קיום צוואת המנוח, אך חזרה בה מהתנגדותה. לטענת הבן, הסרת ההתנגדות משמעה הסכמה עם רצון המנוח בצוואתו. מאידך טענה הבת, כי הסירה את התנגדותה בשל מצבה הבריאותי והתמודדותה עם הליכי גרושין באותה העת.

לטענתה, לא מדובר כספים הנכללים בעזבון, כך שלגביהם חל הכלל הקבוע בסעיף 147 לחוק הירושה (כי הכספים אינם חלק מהעזבון), ולא החריג לו.

כן טענה הבת, כי על פי הפסיקה הקיימת, במקרים מסוג זה, כאשר המצווה מדיר מירושתו את מי שמינה למוטב, חל סעיף 36(ב) לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), לפיו על מנת לבטל את זכותו של מוטב בביטוח חיים, יש להודיע לחברת הביטוח אודות השינוי (בין בהודעה לבטל את מינוי המוטב או לשנות את המינוי, ובין על פי צוואה שהודעה לגביה ניתנה לחברת הביטוח). כן רלוונטי בעניין זה, סעיף 11(ג) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, הקובע כי ניתן לשנות קביעת מוטב, באמצעות הודעה בכתב לחברת הביטוח, בטרם קרות מקרה הביטוח.

הדין המשפטי

בית המשפט פנה לבחון אם צוואה יכולה לבוא במסגרת היוצא מהכלל הקבוע בסעיף 147 לחוק הירושה, קרי אם ניתן לצוות שכספי תגמולי פוליסת ביטוח חיים יכללו בעיזבון.

לעניין זה הפנה בית המשפט לע"א 3807/90 מירי פישר נ' תמר קופת

תגמולים מרכזית ואח', שם נפסק כי מדובר בביטול זכותו של מוטב, הנבחן על פי סעיף 36(ב) לחוק החוזים, ומשכך יש לקיים את אחת האפשרויות המנויות בסעיף ליידע את הקופה / חברת הביטוח בדבר שינוי ייעודם של הכספים (להלן: "הילכת פישר"). דהיינו, על המבוטח להודיע לחברת הביטוח על השינוי, או לבצע את השינוי בצוואתו, ולהודיע לחברת הביטוח אודות הצוואה, והכל טרם מותו.

תוצאות פסק הדין

בהתאם להילכת פישר, פסק בית המשפט שאין מניעה להכליל בעזבון כספי ביטוח

בבית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון נדונה תביעת בנו של מבוטח שנפטר (להלן: "הבן" ו"המנוח"), שיוצג על ידי עו"ד איריס לוי, כנגד הפניקס חברה לביטוח בע"מ, שיוצגה על ידי עו"ד אריאלי, וכנגד בתו של המנוח, שיוצגה על ידי עו"ד דרור כהן אורגד (להלן: "הפניקס" ו"הבת", בהתאמה) ואח'.

פסק הדין ניתן ביוני 2009, מפי כבוד השופטת דר' ורדה בן שחר, ודן בשאלה האם מינוי מוטבים בתוכנית ביטוח גוברת על הוראות צוואה שנערכה לאחר מכן, אם לאו.

רקע

המנוח בוטח בשתי פוליסות חיים אצל "הפניקס", ומינה בהן כמוטבים את בנו (התובע) ואת בתו (הנתבעת).

לאחר עריכת הפוליסות, ומעט לפני מותו, ערך המנוח צוואה, ובה ציווה את כל עזבונו לבנו. לאחר מותו, ניתן צו לקיום הצוואה. בהתאם, פנה הבן ל"הפניקס" ודרש לקבל את תגמולי הביטוח, אולם זו סירבה, והודיעה שתשלם את תגמולי הביטוח על פי המוטבים שנרשמו בפוליסות.

כאן המקום לציין את הוראת סעיף 147 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק הירושה"), הקובע כי סכומים שיש לשלם על פי פוליסת ביטוח / חברות בקופת קצבה / קופת תגמולים וכד', לא יכללו בגדר העיזבון (זהו הכלל) אלא אם נקבע שהסוכן ו/או החברות בקופה, לפי העניין, מגיעים לעזבון (החריג לכלל). משמע, כפי שכתבתי כבר במאמר אחר, שפורסם ב"ביטוח ופינוסים" בינואר 2009, המוטבים גוברים על הירושים.

טיעוני הצדדים

לטענת הבן, המנוח הגדיר בצוואתו, במפורש, כי העזבון כולל ביטוחים וקופות גמל, כך מתקיים החריג לכלל, כפי שמורה סעיף 147 לחוק הירושה, ועל כן טען שעל "הפניקס" לשלם את תגמולי הביטוח כחלק מהעזבון, בהתאם לצוואה ולצו קיום הצוואה, לבן.

"הפניקס", כאמור, סירבה לשלם לבן את תגמולי הביטוח, בטענה שהמנוח מינה בחייו מוטבים, וללא שקיים צו מבית משפט המורה אחרת, תגמולי הביטוח ישולמו על פי מינוי המוטבים.